

Istentisztelet, Réde, 2021. január 31. Dr. Barta Zsolt

Ének: 111. zsoltár 1-2. 6 versek Hálát adok Uram néked

Imádság: Urunk, Istenünk, mi látni akarjuk Jézust!

Szentlelked nagy erejével nyisd meg szemünket, hogy lássuk az Ő dicsőségét! Krisztus által kérünk. Ámen.

Lekció: 5Móz 18. fejezet 15-20 versek

Textus: Márk evangéliuma 1. fejezet 21-28 versek

Kedves Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Louis Borges híres argentin író egyik elbeszélésében nagyon szép történetet mond el a költészetről. A elbeszélés főhőse értesült egy zárkózott népről, amelynek a csodálatos költészete mindössze egyetlen szóból állt. Kíváncsi lett és hosszú, veszélyes úton jutott el a néphez, majd a király udvarába, hogy hallja az egy szóból álló költeményt. Az énekes hárfakísérettel énekelte el az egyetlen szót, amelyet azonban a főhős nem tudott megérteni. Azt tanácsot kapta, hogy csak akkor értheti meg, ha átélte mindent az életben. Az egyetlen szó mindenről szól, de azoknak, akik valóban megkaptak mindent az élettől. Elutazott ezért a férfi és átélte mindent, amit lehetett. Majd visszatért a titkos országba, a költőhöz, hogy az énekelje el neki az egy szót. Az öreg költő az undr szót énekelte, amely csodát jelent. A főhős ebben a dalban és kíséretében saját dolgaira ismert, a rabnőre, aki megajándékozta az első szerelemmel, a férfiakra, akiket megölt, a fagyos hajnalokra, a pirkadatra a vizek felett, az evezőkre. Majd ő is elénekelte mindent, amit megélt egy másik szóval.

Azon a másik napon Kapernaumban a tisztátalan lélek, a megszállott ember sok szóval, hosszú beszéddel leplezte kétségbeesését. Jézus még nem mondott egyetlen szót sem, amikor a lélek hosszú panaszkodásba kezdett: „Mi közünk hozzád, Názáreti Jézust? Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom rólad, hogy ki vagy: az Isten Szentje.” Hosszú beszéd ez, fecsegés, szavak mögé rejtőzés, kétségbeesett dumálás. Ismerünk olyan helyzeteket, amikor valaki a beszédével akarja elvonni figyelmünket. A kilencvenes években történt meg, hogy egy külföldre utazó diákcsoport egyik tagja elvesztette az útlevelét. A határ előtt vették észre hazafelé jövet. Az egyik igencsak bőbeszédű vezető a mikrobusz első ülésére ült. Amikor a határőr odalépett hozzájuk, hogy ellenőrizze az útlevelet, a néninek be nem állt a szája. Állandóan csak beszélt, és ezzel sikerült is megzavarnia az útlevél-ellenőrzést, mert a határőr nem vette észre, hogy több gyerek van, mint útlevél. Máskor pedig az emberek csak ki akarják dumálni magukat, el akarják terelni a figyelmet. A gonosz léleknek reménye és esélye nem lehetett Jézussal szemben, de a gonosz végig gonosz marad, trükközik, félredumál, ellentmond, vitatkozik, hogy időt nyerjen. Vessük össze Jézus szavával, amelyben hatalom volt! Jézus csak egy rövid mondatot mondott: „Némulj el, menj ki belőle!” Ennyit mondott erre az egészre Jézus. Mégis az ő szava erősebb volt, mint a gonosz lélek színes fecsegése.

A gonosz lélek ravaszsága abban áll, hogy beszél a vallásos nyelvet. Jobban, mint a farizeusok, jobban, mint az írástudók. Nézzük csak meg, milyen szép szavakat használ! Názáreti Jézusnak mondja Krisztust, majd pedig Isten Szentjének nevezi. Láthatjuk, hogy a gonosz lélek nem káromkodik, nem beszél csúnyán, nem illetlenkedik, hanem olyan szavakat használ, amelyeket a templomban járó emberek legjobbika szokott használni. Szép, vallásos beszéd ez. Azt is mondta, hogy tudja, miért jött Jézus: elpusztítani az ördögöket. Ezzel igazat mondott, vagy legalábbis félig igazat. Jézus azért jött, hogy az embert megkeresse és megtartsa. És azért is jött, hogy ördög műveit lerombolja. A gonosz lélek ötöst kapna a teológia vizsgán; a gonosz lélek simulékony beszéde szerint a templom első padjaiban kapna helyet. Kálvin János figyelmeztette arra az egyházat, hogy a legnagyobb veszedelmet nem azok hozzák rá, akik főbűnösök. Hiszen a paráznák, nagyivók, tolvajok helyzete mindenki előtt világos – nem leplezhetik, hogy bűnösök. Sokan nem is leplezik, talán nem is akarják. Rosszra tudnak csábítani, de aki őket követi, tudja, hogy a bűn útjára lépett.

Ebből pedig meg lehet térni. Az egyházra az igazi veszélyt a báránybőrbe bújt farkasok jelentik. Az olyan emberek, akik a kegyesség, a vallásosság látszatát fenntartják, de a szívükben gonosz lakik, tetteiket az ártani vágyás hatja át, szándékuk Isten ellen való. Ezek az emberek jelentik a veszélyt, mert sokakat meg tudna tévesztetni. A hamis próféták a legveszélyesebbek, írta Mózes. Még az is meglehet, hogy néha teljesül, amit megjövendölnek – ők az igazi farkasok. A gonosz lélek az igazat fecsegte, a hamis próféta néha igazat mondott – de a szavaikkal csak el akarnak altatni, meg akarnak tévesztetni másokat. A vallásosság, a hit csak eszköz a kezükben, hogy romboljanak, hogy feldúlják Isten népét. Báránybőr és farkasszív – ez a legveszélyesebb.

A gonosz lélek másik tulajdonsága az ellentmondás. Jézus csak elment a zsinagógába, még egy szót sem szólt, még egy csodást sem hajtott végre, a gonosz lélek máris kérdőre vonja. A gonosz lélek beszéde igen ravasz. Így kezdi: „Mi közünk hozzád?” Nem világos, kinek a nevében beszélt. Talán ördögtársai nevében szólalt meg. Talán a saját nevében és annak az embernek a nevében szólalt meg, akiben lakott: el akarta hitetni, hogy Jézus mindkettőjüknek ártani akar. És valóban vannak olyanok, akik annyira egybenőttek az ördöggel, annyira eggyé váltak a hamissággal, hogy félnek Jézus hatalmától, félnek Isten igazságától. Vagy az is lehet, hogy azért beszélt többes szám első személyben, hogy a maga oldalára állítsa a zsinagógában lévő embereket: a nép nevében szólalt meg, az emberek képviselőjére vállalkozott Jézus ellenében. Sokan élnek ezzel a beszédfordulattal ma is. Az emberek nevében beszélnek, amikor saját akaratukat akarják elérni. Régi csel ez. A megszólalás fő jellemzője mégis az ellentmondás. Az ördög nem is tud máshogy megszólalni, mert az ördög semmit sem épít, semmit sem alkot, semmit sem hoz létre. Az ördög egyetlen lehetősége az, hogy bemocskolja Isten alkotását, befeketítse Jézus munkáját, megrontsa a békességet, elvegye a szeretetet. A gonosz lélek mindig vádaskodik, mindig megkérdőjelez, mindig megrontja mások örömét. Maga nem hoz létre semmit, de Isten munkáját igyekszik hírbe hozni. Ez az ő pályája, ez az ő munkamódszere.

Azon a napon Kapernaumban és ma is a gonosz, tagadó lélek újra és újra a vallásosság köntösét veszi magára – tagad, vádol, kétségeket hint el. Saját munkája nincsen, de mások munkáját folyton megkérdőjelezi, a lélek örömét megoltja. Mózes a hamis prófétáról beszélt, Jézus az okos gonosz lélekkel nézett farkasszemet. Az egyház pedig az istenfélelem köntösébe bújt gonosszal küzd.

Milyen kapaszkodót kaphat Isten népe a gonosz lélek ellen? Miben bízhat, mit tehet az egyház és a keresztyén ember a vádló és a tagadó nyomása alatt? Először is ki kell mondani, hogy nem a keresztyén egyén, és nem a keresztyén egyház győzi le a gonoszt. Jézus Krisztus arat győzelmet a ördög felett, Jézus Krisztus némítja el a fecsegő kísértőt. „Némulj el” - mondta Jézus és az ördög nem beszélt többet. Tudjuk is, hogy milyen nehéz jót tenni, milyen sok fáradtsággal jár építeni valamit ebben a világban. Azt is tudjuk, hogy milyen hatékony tud lenni egy-egy negatív megjegyzést, mennyit tud rombolni a vádaskodás. Mi emberek ezt az arányt tudjuk hozni. A keresztyén egyház mégis abban bíz, hogy Jézus elrontja az ördög munkáit a világban.

Márk evangéliumában van egy jelentéktelennek tűnő szó, amely igen sok történetben előfordul. Kétféleképpen is fordítható: azonnal, egyenesen. Ez a szó pedig Jézus szolgálatának irányát, lendületét is megmutatja. Minden tüstént, minden azonnal, minden egyenesen történik. A tanítványok elhívásától egyenes út vezetett a kapernaumi zsinagógába. A zsinagógában pedig tüstént ott volt a megszállott ember. Ezek a gyakori határozószók azt erősítik bennünk, hogy az alkalmak, a helyek, az emberek el voltak készítve. Jézus bizonyossággal halad útján. Ez a kikövezett út elvezet a pusztába, ahol az Atya saját Fiának mondja őt, elvezet Galileába, elvezet a imádság helyére, a zsinagógába, de elvezet az tisztátalan lélektől megszállt emberhez is. Isten Fia megjelenik ezeken a helyeken és nem kerül el a szenvedő, fogva tartott nyomorult embert sem. A tisztasági törvények, a farizeusok elvárása, a jó ízlés nem tartja őt távol sem a szánalmas ördöngösöktől, sem a leprásoktól, sem a vámszedőktől. Jézus eljut ezekhez a bűnösökhöz, Jézus szembenéz a gonosszal. Nem adta fel a teremtet világ egyetlen szegletét sem. Nem kerülte el a

tisztátalanokat, a megszállottakat. Értünk jött ebbe a világba és velünk volt minden magaláztatásunkba és elesettségünkben. Nem kerül el minket. Jézus jelenlétében, Jézus szavában, Jézus erejében bízunk. Ő kiűzte az ördögöket, ellenállt a kísértésnek, leleplezte a farizeusok és írástudók gyilkos indulatát, és végül legyőzte a kísértőt a kereszten. Isten pedig győzelmet adott neki. Ebben a győzelemben, a feltámadás hatalmában bízunk. Jézusban, aki elnémítja a vádaskodót, aki megszabadítja az embert a gonosz uralma alól.

A keresztyén egyház azért mégis tehet valamit, hogy részesüljön Krisztus győzelmében. Először is azzal, hogy Krisztus győzedelmes és mégis szelíd igéjét a szívébe zárja, élete közepére állítja. Nem szabad elsiklani afelett, hogyan éri el Jézus a szabadulást. Szavával, hatalmas igéjével rontja le a gonosz munkáját. A zsinagógában lévők és a Galileában élők két dolog felett csodálkoztak. Jézus tanításán és gonosz léleknek parancsoló szaván. Jézus hatalommal tanított, nem úgy, mint a farizeusok. Hatalmas szavára a tisztátalanság erői elmenekültek és egy ember szabaddá vált. A csodálkozók mindkét cselekedetben, a tanításban és a megtisztításban is a hatalmat, az erőt fedezték fel. A kettő pedig tulajdonképpen egy töről fakad. Jézus szava, a ő tanítása, a róla szóló történetekben való meggyökerezés elűzi a gonoszt közülünk és megszabadít a bennünk lakozó rossztól. Márk rámutat arra, hogy Jézus tanítása itt marad velünk és ez a tanítás továbbra is erőt és megtisztulást ad azoknak, akik figyelnek Jézus evangéliumára. Azzal a reménnyel olvassuk és hirdetjük az evangéliumot, hogy általuk életünk megtisztul a hitványságtól, a kicsinyességtől, a tagadástól és a kétségektől. Jézus tanította meg nekünk, hogy keresztségben elszakadunk a bűntől és egész háterszágától. Jézus példája szerint nem rettenünk meg a kísértés órájában, mert ő segítségét ígérte. Jézus tanítása szerint vállaljuk a keresztet és Atyánk kezébe ajánljuk magunkat az utolsó órában. Ez a világ nem ad szabadulást. Egyedül Krisztus szavai vezetnek el a keskeny ösvényen, a szoros kapun át a örök életbe. Jézus szava, Isten igéje erősít meg a gonosszal szemben. Ezért olvasd a Bibliát, ezért hallgasd Isten igéjét, ezért imádkozz a zsoltáros szavaival – az igében, az ige által Krisztus győzelme a tiéd lesz, a kísértő pedig elfut tőled.

A másik, amit megtehetünk, az a szilárd hűség, amivel ellentmondunk a kísértőnek. A gonosz nem vitatkozásokkal, fecsegésekkel lehet legyőzni. Az az ő terepe. Viszont Jézus egyetlen szavára eltakarodott a gonosz lélek. De Jézus elvárja tőlünk, hogy ha csendben is, olykor megalázottan és megvádoltan is, hűségesek maradjunk az evangéliumhoz. Nemrég olvastam egy nigériai lelkészről, aki a buszon utazott. A Boko Haram terrrorszervezet géppuskás emberei odamentek hozzá és felajánlották, hogy térjen át az iszlám hitre, mert ha nem teszi, megölik. A lelkész a halált választotta. Itt maradt utána felesége és itt maradtak gyermekei megélhetés nélkül. Keresztyén hitvallók milliói néztek szembe a gonosszal és vállalták Krisztus sorsát. Hitünk megtartása, a nemes harc megharcolása, futásunk elvégzése után kapjuk meg koronánkat. A gonoszt nem mi győzzük le, de nem is futunk el előle. Krisztus igéjével, hűséggel várjuk, hogy ne csak a mi életünkből, hanem az egész világból kiűzessen a tagadás lelke.

Dosztojevszkij az Ördögök című regényében sokat foglalkozott a hazáját foglyul ejtő és pusztító erővel, a gonosszággal. Úgy tekintett Oroszországra, mint amit megszálltak a démonok: a tisztátalanság, az aljasság teljesen elárasztja a földet. Egyik főhőse halálos ágyán a gadarai megszállott történetét hallgatja meg majd ezt mondja: *egy magasabb eszme és magasabb akarat igéje meg fogja őt illetni, és kimennek belőle mind az ördögök, piszkok, aljasságok, amelyek a felületén összegyűltek ... a beteg meggyógyul és "leül a Jézus lábához" és mindenki csodálkozva fog ő rá nézni...* Aki csak nyitott szemmel él ebben a világban, nem nevet a tisztátalanság, a romlottság erején. Nem nevetünk, de nem is csüggedünk el, mert átértük, hogy Jézus Krisztus velünk van a vad tombolás és dühös rángások közepette. Szavával tisztította meg az ember, ezért igéjét szívébe zárjuk és az ördög elől nem futunk el. Bízunk Jézusban, aki hangunkat megerősíti, az ördögöt elnémítja. Végül pedig szavával megszabadít a sírból az örök életre. Ámen!

Ének: 193 Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme